

Podczas festiwalu W SAMO POŁUDNIE odbędą się Dni Kultury Chorwackiej, Dni Kultury Macedońskiej, Dni Kultury Serbskiej i Dni Kultury Słoweńskiej, w ramach których przedstawione zostaną wybrane osiągnięcia kultur wymienionych krajów z ostatnich lat.

Odbędą się spektakle teatralne, projekcje filmów, warsztaty, spotkania z twórcami oraz krótkie kursy poszczególnych języków.

Wydarzenie patronatem honorowym objęli: Jej Ekscelencja Ambasador Republiki Chorwacji w Polsce dr. sc. Andrea Bekić, Jego Ekscelencja Ambasador Republiki Słowenii w Polsce Robert Krmelj, Konsul Honorowy Republiki Chorwacji Paweł Włodarczyk, Konsul Republiki Macedonii Dževair Džemaili, Konsul Honorowy Republiki Serbii Ranko Tomović oraz Jego Magnificencja Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Wiesław Banyś

Organizatorzy:

Instytut Filologii Słowiańskiej Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego

oraz

Urząd Miasta Katowice, Centrum Języka Słoweńskiego jako Obcego Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu w Lublanie, Ambasada Republiki Słowenii w Warszawie, Ministerstwo Kultury Republiki Słowenii, Wydawnictwo Beletina, Słoweńska Agencja Książki, Słoweńskie Centrum Filmowe, Triglav film, Perfo Production – Ljubljana, Forum Kultur Słowiańskich, Ambasada Republiki Chorwacji w Warszawie, Konsulat Republiki Chorwacji w Krakowie, Ministerstwo Nauki Republiki Chorwacji; Ministerstwo Kultury Republiki Chorwacji, Stowarzyszenie Pisarzy Chorwackich, Chorwackie Centrum Audiowizualne, Ministerstwo Kultury Republiki Serbii, Konsulat Republiki Serbii w Katowicach, Uniwersytet w Kragujevcu, Konsulat Republiki Macedonii, Instytucja Filmowa Silesia Film, Kino Kosmos Centrum Sztuki Filmowej, Instytucja Kultury Katowice – Miasto Ogrodów, Teatr Śląski w Katowicach, Teatr Rozrywki w Chorzowie, Klub Eureka.

DNI KULTURY CHORWACKIEJ

14.4 wtorek, godz. 19.00

Przedstawienie teatralne *GLEMBAJOWIE* (Miroslav Krleža, Željko Senečić)

Teatr Śląski, Scena Kameralna, Katowice, Rynek 10, cena biletu: 10 zł.

Występ gościnny teatru z Zagrzebia – Zagrebački glumački atelje

Występują:

Vesna Tominac Matačić

Andrej Dojkić

Žarko Savić

O przedstawieniu

Władza, wielkie pieniądze i mroczna tajemnica. Czy nad rodziną Glembajów ciąży przekleństwo? Zagadka wyjaśni się w jeden wieczór, podczas którego widzowie będą świadkami ostatecznej nocy z rodzinną katastrofą w tle. O jednym z najśłynniejszych

chorwackich dramatów Miroslava Krležy mówi się jako o thrillerze psychologicznym. Tekst, ze względu na drapieżną formę, porównuje się do rodzinnych dramatów Szekspira czy Ibsena. Gościnnie w Katowicach pojawią się aktorzy znani z chorwackich teatrów (m.in. z Teatru Narodowego w Zagrzebiu), by wciągnąć widzów w niebezpieczną, kameralną grę. Spektakl *Glembajowie* pokazemy na Scenie Kameralnej. Głównym elementem scenografii jest stół bilardowy, wokół którego spotykają się ojciec (Ignacy Glembaj) z synem (Leone Glembaj) oraz macocha (baronowa Castelli). W reżyserskiej adaptacji Željka Senečića występuje tylko celowo zredukowana trójka głównych postaci, by na pierwszy plan wysunąć rodzinny mroczny konflikt. Premiera w Zagrzebiu w 2013 roku odbyła się w kameralnej klubowej sali, tak by widzowie ciasno otaczali aktorów w przestrzeni, z której nie ma ucieczki.

16.4 czwartek, godz. 18.00

Monodram *MOSKWA – PIETUSZKI* (Wieniedikt Jerofiejew)

Teatr Rozrywki, Chorzów, ul. Marii Konopnickiej 1, cena biletu: 10 zł

Występ gościnny Grupy Teatralnej Bastien z Zagrzebia (Kazališna družina Bastien)

W roli Wieni: Ljubo Zečević

Reżyseria i adaptacja: Jasmin Novljaković

Muzyka: Igor D. Savin

Zdjęcia i materiały promocyjne: Organizam IA

O przedstawieniu

W trakcie 75-minutowego przedstawienia opartego na kunsztownej powieści Jerofiejewa, Ljubo Zečević zabiera widzów w metaforyczną podróż, snując opowieść o życiu, miłości, przyjaźni i kłótniach, o szczęściu i jego braku, o nieprzystawaniu do życia w systemach politycznych i instytucjonalnych.

WIECZÓR POEZJI CHORWACKIEJ, godz. 20.00

Teatr Rozrywki, Chorzów, ul. Marii Konopnickiej 1

Występ gościnny Grupy Teatralnej Bastien z Zagrzebia (Kazališna družina Bastien)

Recytują: Ljubo Zečević i Jasmin Novljaković

21.4 wtorek, godz. 20.00

Projekcja filmu *Gangster te voli (Gangster Amor, 2013)*

Kino Kosmos, Katowice, ul. Sokolska 66

Reżyseria: Nebojša Slijepčević

O filmie

Gangster Amor, pełnometrażowy chorwacki film dokumentalny, to tragicomiczna opowieść o miłości w XXI wieku. Głównym bohaterem jest swat Nedjeljko Babić, który 25 lat temu porzucił pracę parkieciarza, poczuł powołanie i poświęcił się kojarzeniu samotnych ludzi... Film otrzymał nagrodę publiczności na festiwalu Zagrebdox 2013, nagrodę za najbardziej oryginalny film na festiwalu Millenium

Foto: <http://www.gangsteroflowefilm.com/album/items/fotografije.html>

International Documentary Film Festival w Belgii 2014, nagrodę za najlepszy film dokumentalny na festiwalu SEE FEST – South East European Film Festival 2014 oraz nagrodę za najlepszy film dokumentalny na festiwalu w Innsbrucku w 2014 roku.

22.4 środa, godz. 17.30-19.00

Galeria Miasta Ogrodów: Instytucja Kultury Katowice, ul. Świętego Stanisława 4

KRÓTKI KURS JĘZYKA CHORWACKIEGO

Prowadzi lektorka języka chorwackiego IFS UŚ Petra Gverić Katana ze studentami

Zapisy: jezyki.slowianskie.kurs@gmail.com

22.4 środa, godz. 20.00

Klub Eureka, Katowice, ul. św. Jacka 1a, wstęp wolny

SPOTKANIE AUTORSKIE z Zoranem Ferićem i Romanem Simiciem Bodrożićem

Zoran Ferić, (ur. w 1961 r. w Zagrzebiu) chorwacki pisarz, publicysta, zdobywca wielu nagród literackich, jeden z najczęściej tłumaczonych pisarzy chorwackich.

Ukończył filologię chorwacką na Uniwersytecie w Zagrzebiu. W 1996 roku zadebiutował zbiorem opowiadań *Mišolovka Walta Disneya*, który otrzymał Nagrodę Dekada za książkę dziesięciolecia w Chorwacji (tłumaczenie polskie *Pulapka na myszy Walta Disneya*, 2007). Za drugi zbiór opowiadań *Andeo u ofsajdu (Anioł*

na spalonym) w 2000 roku otrzymał nagrodę literacką im. Ksavera Šandora Gjalskiego oraz nagrodę gazety „Jutarnji list” za najlepszy utwór prozatorski roku. Od 2000 roku w tygodniku politycznym „Nacional” prowadzi popularną kolumnę *Otpusno pismo (Wypis ze szpitala)*. W 2005 roku ukazała się jego powieść *Djeca Patrasa (Dzieci Patrasa)*, w 2007 roku proza zebrana *Simetrija čuda (Symetria cudów)*, a w 2011 roku długo oczekiwana powieść pod tytułem *Kalendar Maja (Kalendarz Majów)*, za którą otrzymał najważniejszą chorwacką nagrodę literacką – Kiklop. Jego utwory zostały przetłumaczone na język słoweński, polski, niemiecki, włoski i angielski.

Roman Simić Bodrożić, (ur. w 1972 r. w Zadarze) chorwacki pisarz, redaktor i tłumacz, zdobywca wielu nagród literackich.

Ukończył komparatystykę i hispanistykę na Uniwersytecie w Zagrzebiu. Poeta, krytyk literacki, redaktor czasopisma „Relations”, organizator Festiwalu Europejskiego Krótkiego Opowiadania w Zagrzebiu i Festiwalu Literatury Światowej. W 2000 roku zadebiutował zbiorem opowiadań *Mjesto na kojem ćemo provesti noć* (tłumaczenie polskie *Miejsce, w którym spędzimy noc*, 2003). Za drugi zbiór opowiadań *U što se zaljubljujemo (W czym się zakochujemy)* w 2005 roku otrzymał nagrodę literacką gazety „Jutarnji list” za najlepszy utwór roku. W 2013 ukazał się zbiór opowiadań *Nahrani me (Nakarm mnie)*, za który dostał nagrodę Kiklop za najlepszy utwór prozatorski roku. Jego opowiadania zostały przetłumaczone na język słoweński, polski, niemiecki, hiszpański i angielski.

DNI KULTURY SŁOWEŃSKIEJ

29.4 środa, godz. 17.30-19.00

Galeria Miasta Ogrodów: Instytucja Kultury Katowice, ul. Świętego Stanisława 4

KRÓTKI KURS JĘZYKA SŁOWEŃSKIEGO

Prowadzi lektorka języka słoweńskiego IFS UŚ Tina Jugović ze studentami

Zapisy: jezyki.slowianskie.kurs@gmail.com

6.5 środa, godz. 11.30

Projekcja filmu *Izlet (Odlot, 2011)*

Wydział Filologiczny, Sosnowiec, ul. Grota Roweckiego 5, wstęp wolny

Scenariusz i reżyseria: Nejc Gazvoda

Produkcja: Perfo Production – Ljubljana

Obsada: Jure Henigman, Nina Rakovec, Luka Cimprič

O filmie

Troje najbliższych przyjaciół wybiera się na wycieczkę, jak to mieli w zwyczaju robić w szkole średniej. Żołnierz Gregor ma wyruszyć na misję do Afganistanu, Živa wybiera się na studia za granicę, a Andrej nadal z każdego robi sobie żarty. Każdy z nich ma swoje tajemnice, których do tej pory nie wyjawiał. Czy ich przyjaźń przetrwa?

7.5 czwartek, godz. 11.30

Prezentacja działalności Forum Kultur Słowiańskich

Wydział Filologiczny, Sosnowiec, ul. Grota Roweckiego 5, wstęp wolny

Forum Kultur Słowiańskich to organizacja pozarządowa o charakterze międzynarodowym. Idea jej powstania zrodziła się w środowisku ludzi kultury na początku nowego tysiąclecia. Forum powstało w 2004 roku, a założycielami byli: Bułgaria, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Macedonia, Polska, Rosja, Słowenia oraz Serbia i Czarnogóra. Wkrótce dołączyły do nich także: Białoruś, Czechy, Słowacja i Ukraina, tak więc organizacja skupia obecnie trzynaście państw słowiańskich.

Forum z powodzeniem działa w dziedzinie literatury, językoznawstwa i przekładoznawstwa, etnografii, muzealnictwa i archiwistyki, edukacji, teatru i muzyki. Najistotniejszym celem organizacji nie jest jedynie wspieranie słowiańskiej współpracy, ale również zmiana warunków społecznych tak, aby sprzyjały otwartej i intensywnej działalności twórczej między krajami słowiańskimi.

Tina Huremovič – przedstawi wizję i działania Forum, między innymi zaprezentuje projekty: 100 Powieści Słowiańskich – międzynarodowy projekt literacki, który ma na celu promocję współczesnej literatury słowiańskiej powstałej po 1989 roku oraz SLAWA Autorzy Słowiańscy Światu – projekt przekładów literackich wspierany przez program UE Kreatywna Europa.

7.5 czwartek, godz. 18.00

Projekcja filmu *Razredni sovražnik (Wróg klasowy, 2013)*

Kino Kosmos, Katowice, ul. Sokolska 66

Reżyseria: Rok Bičėk

Scenariusz: Nejc Gazvoda, Rok Bičėk, Janez Lapajne

Zdjęcia: Fabio Stoll

Obsada: Igor Samobor, Nataša Barbara Gračner, Tjaša Źeleznik, Maša Derganc, Robert Prebil

Produkcja: Aiken Veronika Prošenc, Janez Lapajne

O filmie

Relacje uczniów z nowym nauczycielem języka niemieckiego stają się niezwykle napięte, ponieważ dzielą ich ogromne różnice związane ze sposobem patrzenia na świat. Po samobójstwie jednej z uczennic cała klasa obarcza nauczyciela odpowiedzialnością za jej śmierć. Kiedy uczniowie wreszcie zdają sobie sprawę, że nie wszystko jest tak czarno-białe, jak wcześniej sądzili, jest już za późno...

Reżyser przyznaje: „Uważam, że w filmie powinno poruszać się nie tylko problemy danej społeczności, lecz także kwestie uniwersalne. Obraz *Wróg klasowy* ukazuje mikroświat uczniów szkoły średniej, szczególnie wrażliwych na bodźce świata zewnętrznego jak i wewnętrznego”.

Film otrzymał nagrody na Słoweńskim Festiwalu Filmowym, Nagrodę FEDORA na Festiwalu Filmowym w Wenecji oraz nagrody na licznych festiwalach międzynarodowych – m.in. w Atenach, Bradford, Bratysławie.

20.00 SPOTKANIE AUTORSKIE z autorem scenariusza, pisarzem **Nejcem Gazvodą**
Kino Kosmos, Katowice, wstęp wolny

Nejc Gazvoda (ur. 1985, Novo mesto), znany słoweński prozaik. Za pierwszą swoją publikację, zbiór opowiadań *Vevericam nič ne uide (Wiewiórkom nic nie umknie)*, otrzymał w 2006 roku nagrodę gazety „Dnevnik” (Dnevnikova fabula) za najlepszy tom krótkiej prozy oraz nagrodę Złata Ptica przyznawaną za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury przez stowarzyszenie Akademia Liberalna (Liberalna akademija). Jego pierwsza powieść *Camera obscura* (2006) również została entuzjastycznie przyjęta i otrzymała nominację do nagrody Kresnik za najlepszą powieść roku. Napisał także drugi zbiór opowiadań pt. *Fasunga*. Druga jego powieść *Sanjajo tisti, ki preveč spijo (Śnią ci, którzy za dużo śpią)* została wydana w 2007 roku, a kolejna *V petek so sporočili, da bo*

v nedeljo konec sveta (*W piątek poinformowano, że w niedzielę będzie koniec świata*) w 2009 roku.

Nejc Gazvoda ukończył reżyserię na Akademii Sztuki Teatralnej, Radiowej, Telewizyjnej i Filmowej w Lublanie. Jest autorem dramatu *Gugalnica (Huštawka)*, który wyreżyserował Janez Lapajne (Gazvoda był także współscenarzystą jego filmu *Osebna prtljaga*). Za scenariusz do filmu krótkometrażowego *Čisto lahko (Całkiem możliwe)* otrzymał nagrodę Grossmana. W roku 2011 na ekranach pojawił się jego pełnometrażowy debiut *Izlet (Odlot)*, który zdobył pięć nagród Vesna na Festiwalu Filmów Słoweńskich oraz nagrodę główną jury na Festiwalu Filmowym w Nashville, a także szereg wyróżnień na międzynarodowych festiwalach. W 2013 roku odbyła się premiera drugiego filmu pełnometrażowego Gazvody *Dvojina (Liczba podwójna)*, który zdobył nagrody na międzynarodowych festiwalach w Skopju i Oslo. Jest współautorem scenariusza do filmu *Wróg klasowy*, który będzie można obejrzeć przed spotkaniem z naszym gościem.

Filmografia:

- *Kot ptič* – dokument krótkometrażowy (2006) – scenariusz i reżyseria,
- *Bordo rdeča* – film krótkometrażowy (2007) – scenariusz i reżyseria,
- *Skrbnik* – dyplomowy film krótkometrażowy (2008) – scenariusz i reżyseria,
- *Osebna prtljaga* – film pełnometrażowy (2009) – współscenarzysta,
- *Smehljaji* – film średniometrażowy (2010) – scenariusz,
- *Izlet* – debiutancki film pełnometrażowy (2011) – scenariusz, scenografia, montaż i reżyseria,
- *Dvojina* – film pełnometrażowy (2013) – scenariusz, reżyseria i montaż,
- *Razredni sovražnik* (2013) – współscenarzysta (reżyseria Rok Biček).

Nagrody:

- Golden Sun Award dla najlepszego filmu w regionie na Festiwalu CineDays w Skopju w 2013 r. za film *Dvojina*,
- nagroda na festiwalu Skeive Filmer w 2013 r. za film *Dvojina*,
- nagroda specjalna jury na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Cleveland w 2012 r. w konkursie filmów Europy Środkowo-Wschodniej,
- nagroda za najlepszy film, a także dla najlepszego aktora (Jure Henigman) i aktorki (Nina Rakovec) oraz nagroda specjalna jury dla aktorów (Jure Henigman, Nina Rakovec i Luka Cimprič) na Festiwalu Filmowym w Nashville w 2012 r.

DNI KULTURY MACEDOŃSKIEJ

22.4 środa, godz. 17.30-19.00

Galeria Miasta Ogrodów: Instytucja Kultury Katowice, ul. Świętego Stanisława 4

KRÓTKI KURS JĘZYKA MACEDOŃSKIEGO

Prowadzi lektorka języka macedońskiego IFS UŚ Elena Micevska

Zapisy: jezyki.slowianskie.kurs@gmail.com

5.5 wtorek, godz. 19.00

Projekcja filmu *Mir za site (Pokój wszystkim, 2007)*

Kino Kosmos, Katowice, ul. Sokolska 66

Reżyseria: Elizabeta Koneska

O filmie

Film przedstawia synkretyzm religijny, który w sposób nieunikniony musiał rozwinąć się w tak wielokulturowym i wieloetnicznym państwie, jakim jest Macedonia. Historia dotyczy obiektu, będącego świętym miejscem dla chrześcijan, a także dla niektórych odmian islamu. Przedstawiciele obu wyznań uznają fakt, że jest to dobro wspólne,

z którego każdy może korzystać. Film ukazuje wielowyznaniowe środowisko, którego przedstawiciele szanują istniejące między nimi różnice natury religijnej i nie stanowią dla siebie zagrożenia.

Film otrzymał nagrody na festiwalach filmowych w Belgradzie i Sofii.

Elizabeta Koneska to macedońska reżyserka i etnolog. Studia licencjackie ukończyła w Belgradzie na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Belgradzkiego, magisterskie zaś w Stambule na Uniwersytecie Mimar Sinan. Pracuje w Muzeum Narodowym w Skopju. Naukowo zajmuje się słowiańską społecznością prawosławną w Stambule, muzułmańską społecznością religijną i etniczną w Macedonii, tradycyjną macedońską kuchnią oraz rękodziełem, a zwłaszcza metaloplastyką. Jest współautorką trzech monografii.

Prowadzone przez nią badania naukowe oraz zainteresowania etnografią wizualną przyczyniły się do powstania 14 filmów etnograficznych i dokumentalnych jej autorstwa, które zostały nakręcone w Macedonii i Turcji. Jest zdobywczynią wielu nagród i wyróżnień za film *Pokój wszystkim*, między innymi nagrody Grand Prix na XVI Międzynarodowym Etnograficznym Festiwalu Filmowym w Belgradzie w 2007 roku.

DNI KULTURY SERBSKIEJ

29.4 środa, godz. 17.30-19.00

Galeria Miasta Ogrodów: Instytucja Kultury Katowice, ul. Świętego Stanisława 4

KRÓTKI KURS JĘZYKA SERBSKIEGO

Prowadzi lektor języka serbskiego IFS UŚ Srdjan Papić

Zapisy: jezyki.slowianskie.kurs@gmail.com

9.5 sobota, godz. 20.00

SPOTKANIE AUTORSKIE z Vladimirem Arsenijeviciem

Klub Eureka, Katowice, ul. św. Jacka 1a, wstęp wolny

Vladimir Arsenijević, (ur. 1965 r. w Puli) jest nagradzonym i uznanym serbskim pisarzem, tłumaczem, wydawcą i publicystą. W 1994 roku zdobył nagrodę tygodnika „NIN” za swoją pierwszą powieść *U potpalublju* (tłumaczenie polskie *Pod pokładem*, 2003), stając się tym samym najmłodszym w historii laureatem tej prestiżowej nagrody. Po raz pierwszy została ona przyznana za debiut. W niedługim czasie ta antywojenna powieść została przełożona na ponad 20 języków, w błyskawicznym tempie plasując autora w gronie najczęściej tłumaczonych pisarzy serbskich. Od tamtego czasu Arsenijević wydał osiem innych powieści, opublikował również powieści graficzne, zbiory opowiadań oraz zbiór esejów. Jest założycielem i przewodniczącym Stowarzyszenia KROKODIL, które organizuje jeden z najbardziej rozpoznawalnych festiwali literackich w regionie, jest również pomysłodawcą pierwszego cyklicznie realizowanego programu pisarz-rezydent (w stolicy Serbii, Belgradzie). Tam mieszka i tworzy.

12.5 wtorek, godz. 11.30-13.00

Wykład gościnny Vladimira Arsenijevicia

Pregled savremene ex yu književne scene i njena promocija

Wydział Filologiczny, Sosnowiec, ul. Grota Roweckiego 5, wstęp wolny

KARAOKE

20.4 poniedziałek, godz. 19.30

Karaoke piosenek słowiańskich

Klub Eureka, Katowice, ul. św. Jacka 1a, wstęp wolny